

NAŠE VESNICE

ČASOPIS OBCÍ JANOSLAVICE, NEDVĚZÍ A ROHLE

ŘÍJEN 2017

PŘÍJEMNÉ PODZIMNÍ DNY PLNÉ BAREV, V LISTECH STROMŮ Z LETNÍ DUHY, V LÁNECH POLÍ ZEMĚ TVÁŘE ODKRYTÁ, OBLOHY ZRCADLO VE VŠECH STÍNECH A SVĚTLE ŽIVOTA...

Myšlenky vaše necht' se podzimním deštěm a mlhou nezahálí a zůstanou radostné!!!

V čase podzimní rovnodennosti, před příchodem temnější části roku po svátcích sv. Václava a sv. Michaela, přeji vám hodně vnitřních sil k překonání tmy, překážek i sebe sama.

V minulém vydání jsem se v úvodu věnoval tématu kanalizace, a v aktuálním čísle tomu nebude jinak. Neboť je zřejmé, že výstavba kanalizačních tratí a čistírny odpadních vod, úpravy povrchů – místních cest a veřejných prostranství, mohou výrazně změnit tvář naší vesnice. Tedy aspoň tu na první pohled viditelnou, „povrchní“. Do hloubky se každému zas tak nechce, co myslíte? A když už se to jednou rozkryje, tak necht' je to co nejdříve zase skryto.

Dále již jen věcně: výběrové řízení na dodavatele stavby organizované naším Svazkem obcí Bradlo je ve fázi otevírání obálek. Zadávací dokumentaci jsme změnil podle požadavků SFŽP (Státní fond životního prostředí), protože dbát na splnění zákonných požadavků v případě právní zodpovědnosti za dotační finance je zcela základní aspekt přístupu

k nakládání s nemalými penězi poskytnutými EU. Připomínám, že jde o nejvyšší poskytnutou dotaci pro naši obec. Kvalifikační předpoklady v prvním kole výběrového řízení splnilo šest zájemců, druhé kolo spočívá po otevření obálek v hodnocení prováděcí firmy na základě nejnižší ceny. Svazek obcí je již registrován jako plátců DPH, tedy v případě výstavby bude možné uplatnit odpočet a výrazně ušetřit. Jsem přesvědčen, že naše výborné současné vztahy s Kamennou, práce na tomto společném projektu nám otevírá další možnosti pro společné akce využití svazkových výhod v budoucnu. Další neméně důležitou kapitolou je výběr stavebního dozoru. Zrušil jsem dosavadní výběrové řízení na stavební dozor. Důvody, které mne vedly k tomuto kroku, jsou přílišná složitost zadávací dokumentace, následné zúžení možného výběru na základě nedostatečné kvalifikace. Potřebuji jistotu, že kvalita stavby a hospodaření s financemi je pod naší kontrolou. Kdy tedy budeme kopat a do kdy to bude hotovo? Předpokládám, že na přelomu jara / léta 2018 začneme a v roce 2020 vám sdělíme, jaké bude stočné.

Projektového manažera Státního fondu, jemuž byl přidělen náš projekt, jsme se starostou z Kamenné poctili naší návštěvou. Osobní poznání a neformální vyjasnění si našeho přístupu k věci je více než potřebné a jsem rád, že spolupráce s fondem začíná velmi dobře a je ve vzájemné shodě.

S ing. Josefem Vytřísačem jsme probrali i další možnosti spolupráce obou obcí a kupříkladu témata užívání společné komunální techniky, možné úpravy vodní nádrže, hospodaření s vodou v krajině jsou jen jedním z možných příkladů vzájemné další činnosti Svazku obcí Bradlo.

ÚPRAVY HŘBITOVA A „PARČÍKU“ PŘED OBEČNÍM ÚRADEM

Nová cesta z tradiční břidlice na rohelském hřbitově je příkladem citlivého přístupu k charakteru místní architektury. Realizují koncepci rozvoje obce, dlouhodobý plán vzniklý na základě vyjádření názorů občanů, kterým není lhostejný společný prostor a stav společnosti. Zmizely zbytky plastů za boční branou, pozemek hřbitova je srovnán a zachovány zůstaly bylinky a tradiční květena, je opravena brána. Zbývá dokončit osvětlení podél cesty, což bude provedeno v nejbližší době.

Dalšími úpravami prošel prostor před obecním úřadem. Pozemek je srovnán, stromy upraveny, nové chodníky, opět z břidlice vinoucí se kolem stromů a zároveň plnící funkci pro pěší směrem od obchodu a úřadu k potoku. Parčík, pokud bychom chtěli takto vzletně tento prostor nazývat, bude doplněn o kruhovou lavičku a studnu s tradiční pumpou, záhony s místní květenou a stromy po okraji pozemku.

KULTURNÍ DŮM A PROSTORY PŘED NÍM, KLUBOVNA – ZKUŠEBNA

Na kulturáku proběhly v létě výrazné změny, nové lavice a stoly, opravené podium, nový stánek (pojízdný, kdykoliv může být přemístěn na jakoukoliv akci, zateplený pro zimní měsíce, napojený na vodu a elektroinstalaci, navíc vznikl za účasti místních, nejen profesní, ale i dobrovolné). Staré stánky ve stavu dlouholetého rozkladu budou odstraněny, nahrazeny zřejmě ještě jedním novým, odpovídajícím současně úpravě.

Vzadu na kulturním domě vzniká nová klubovna / zkušebna pro místní kapelu

Scream Live. Osobně musím říci, že jakákoliv kulturní aktivita je vítána a věřím, že ji obec bude vždy maximálně podporovat. Stejně jako obec podpořila letní Setkání sousedů a Myslivecké odpoledne, nejen finančně, ale i zájmem, maximálním nasazením a empatií vůči organizátorům.

KAPLIČKA V NEDVĚZÍ

Každý, kdo navštíví Nedvězí, projede či projde kolem místní kapličky. O renovaci exteriéru, nové fasádě jsem se již zmiňoval v dřívějším zpravodaji. V dotačním programu „Údržba a obnova kulturních a venkovských prvků pro rok 2017“ se nám podařilo získat dotaci ve výši 113.000 Kč. Aktuálně jsou již hotovy nové interiérové omítky a odborný restaurátor PhDr. Lubomír Dvořák z Olomouce zrenoval obraz sv. Jana a Pavla a na jaře se jeho odborné péče dočkají i doposud skryté malby. Podlaha je již zrekonstruovaná, tradiční velkoformátová břidlice společně se vstupním žulovým prahem dotváří celkový dojem citlivé rekonstrukce.

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ V NEDVĚZÍ, DÁLE V ROHLI A JANOSLAVICÍCH

V Nedvězí na jaře proběhla rekonstrukce nízkého napětí a bohužel se nepodařilo zkoordinovat i instalaci nového veřejného osvětlení. Tedy nebudu nic zastírat, zejména když místní si opravdu pár měsíců užili tmy, a omlouvám se za vzniklou situaci. Avšak nyní již probíhají práce na vedení mezi sloupy, osvětlení bude výrazně posíleno o další místa a nová inovativní LED světla vnesou světlo i tam, kde předtím moc vidět nebylo. A protože na veřejné osvětlení se nesáhlo roky i v Rohli a Janoslavicích, věřím, že zastupitelé budou souhlasit i s možností celkové rekonstrukce v nejbližším půlroce.

MÍSTNÍ KOMUNIKACE V JANOSLAVICÍCH A NEDVĚZÍ

V obou našich vesnicích se opravily či opravují místní obecní cesty. Aspoň tedy ty, na které nám rozpočet stačí. V Rohli se bude kopat, a i když plně chápou dlouholeté výtky rohelských na žalostný stav některých cest, nyní je spravovat je opravdu vyhadzování peněz. V Nedvězí byly odstraněny staré autobusové zastávky a nahrazeny novými.

OPRAVY OBECNÍCH BYTŮ A SOCIÁLNÍ BYDLENÍ NA ZDRAVOTNÍM STŘEDISKU

Opravujeme oba obecní byty v Rohli, ve škole i na kulturním domě (zde se zatím nezačalo, čeká se na nová okna). Rád se vracím k tématu sociálních bytů. Mohly by být v patře a půdním prostoru (bezbariérově dosažitelné výtahem) v počtu 4. Rád bych obnovil jednání a mysl zastupitelů, neboť dotační výzva opět umožní čerpání ve výši 90% nákladů, a podmínky nájmu vůbec nepreferují nepřizpůsobivé občany, tedy pokud bych se měl vůbec v takto vyjadřovat. Jsou určeny zejména pro starší spoluobčany, matky s dětmi a obec sama prostřednictvím sociální komise uzavírá nájemní smlouvy za standardních podmínek včetně možné výpovědi.

POUTNÍ MÍSTO VĚROZVĚSTŮ SV. CYRILA A METODĚJE NAD JANOSLAVICEMI U HLUBOKÉHO DOLU

Rád bych využil příležitosti a poděkoval bratrům Janu a Jaroslavovi Kop-

povým, kteří na své náklady provedli rekonstrukci původního poutního místa nad Janoslavicemi a vybrali prostor pro jeho umístění tak, aby bylo co nejbližší původnímu místu podél cesty k Bezděkovu, přístupné pěším a s krásným výhledem do okolní krajiny, vybavené lavičkou k odpočinku. Podzimní procházku si tak můžete zpestřit krátkým zamyšlením v naší přírodě.

POTOK V ROHLI - REKONSTRUKCE

Koordinátor projektu rekonstrukce potoka v Rohli, zástupce Povodí Moravy s.p. mne informoval, že stavba bude, ovšem se zdržením. Stavební povolení je vydáno. Letošek se přehoupl do své poslední čtvrtiny, začne se tedy nejspíš na jaře roku příštího.

A pokud byste v podzimu našli pro sebe chvíli, pro děti, vnoučata... O Kvě-

tuše a její zahrádce je pohádková báseň Františka Hrubína nejen pro dětskou duši jako stvořená...dle psychologa rozvíjí pocit soundžítosti s živou

i neživou přírodou...verše se čtou jedním dechem a pocit soundžítosti k tomu... jak říkám, nejen pro děti. ■

Mgr. Tomáš Michálek - starosta

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Vážení spoluobčané, rád bych Vás informoval o činnostech, které se v rámci Veřejně prospěšných prací (VPP) podařilo uskutečnit od začátku roku 2017. A to i díky vašim podnětům a návrhům, ze kterých je patrné, že mnohým z vás není prostředí, ve kterém žijeme, lhostejné. Za vaše podněty děkujeme.

Touto cestou bych ale rád poděkoval i všem pracovníkům VPP, kteří tyto práce realizují. Udržovat všechny tři obce je opravdu náročné a ač se pracovníci snaží, co jim síly stačí, je třeba si uvědomit, že vyhovět hned všem požadavkům najednou není vždy možné.

Od začátku roku se pracovníci VPP podíleli na těchto činnostech: (samozřejmě se nejedná o výčet všech prací, zmiňuji zde především ty, kterých jste si mohli sami všimnout a ty, které vzešly i z vašich podnětů):

- úklid pasek v obecním lese, pálení kletu, úklid větví po ořezu lip v Nedvězí a v Janoslavicích, vyžínání kolem stromků v obecním lese, nátěr stromků proti okusu a ohryzu, výsadba nových sazenic,
- úklid sněhu a posyp chodníků,
- oprava židlí a stolů v kulturním domě,
- vyřezávání buřeně, tvarování keřů kolem zdravotního střediska a kolem fary,
- řezání, štípaní a rozvoz dřeva z obecního lesa seniorům,

- stavba oplocenky v obecním lese,
- čištění studny a sklepa OÚ + kopání nové přípojky vody,
- příprava na kulturní akce (rozsvěcování vánočního stromku, masopust, slet čarodějnic, setkání seniorů, aj.),
- zametání šterku,
- úklid hřbitova v Rohli a Janoslavicích, natírání kovových konstrukcí na hřbitově, účast při terénních úpravách na hřbitově v Rohli,
- betonování a izolace vodovodní šachty v Janoslavicích,
- výsadby ovocných stromků a okrasných keřů ve všech třech obcích, zalévání květin, stříhání živých plotů ve všech obcích, péče o záhony a truhlíky u zdravotního střediska, OÚ a podél chodníku u školy,
- roznos časopisů a pytlů na plasty,
- čištění svodnic u hájenky v Nedvězí,
- úklid cest po četných letních bouřkách,
- sběr odpadků po příkopech v celém katastru všech tří obcí,
- bourání zastávek v Nedvězí, příprava nového betonového podkladu pod nové čekárny, usazení nových čekáren a jejich nátěr,
- izolace kaple v Nedvězí (vykopání zeminy, příprava geotextilie, nasypání šterku, závěrečné terénní úpravy),

- pomoc při svozu nebezpečného odpadu,
- úprava areálu KD (nátěr kovových konstrukcí, odstranění původních laviček, natírání a broušení nových laviček, terénní úpravy),
- stavba a vybavení nového prodejního mobilního stánku,
- malování ve škole,
- instalace nového nerezového dřezu a zapojení vody v KD,
- natírání pergoly a lavič v Nedvězí,
- úprava zastávky v Janoslavicích – instalace roštu,
- čištění a sečení potoků,
- úprava vedlejších cest v Nedvězí, Rohli, Janoslavicích – rozvoz šterku a recyklátu,
- nátěr pergoly v Janoslavicích
- a samozřejmě sečení trávy ve všech obcích, úklid odpadků ze zastávek a všech veřejných prostranství.

Snažíme se pořizovat fotodokumentaci a jak zde bylo již jednou uvedeno, tyto fotografie jsou umístěny na internetových stránkách obce (www.obecrohle.cz) i na facebookovém profilu: Naše vesnice: Janoslavice, Nedvězí a Rohle.

Na závěr Vám chci popřát příjemně strávený podzim a konec roku 2017. ■

Martin Šindelář, místostarosta obce

INFORMACE PRO OBČANY:

Kolektiv základní a mateřské školy Vás srdečně zve v úterý **24. 10. 2017 od 18 hod.** do školy na akci **DÝŇOBRANÍ aneb ve škole straší?**

Spolek rybářů Vás zve na **HODOVOU RYBÁŘSKOU ZÁBAVU**, která se uskuteční v sobotu **11. listopadu od 20 hod.** v KD v Rohli.

Srdečně Vás zveme na **TRADIČNÍ ROZSVĚCOVÁNÍ VÁNOČNÍHO STROMU**, které se uskuteční v pátek **1. prosince 2017 od 17 hod.** na parkovišti u zdravotního střediska v Rohli.

Spolek SDH Janoslavice Vás srdečně zve na **SETKÁNÍ U VÁNOČNÍHO STROMU** v Janoslavcích, a to v neděli **16. prosince 2017 od 17 hod.**

KALENDÁŘ 2018: Od konce listopadu bude v prodeji obecní kalendář 2018. Stejně jako u předchozích kalendářů jsme opět rádi využili služeb spolku Trend vozíčkářů, kde je zaměstnáno více než 50% zaměstnanců se zdravotním handicapem. ■

PODZIMNÍ ZPRÁVY Z ROHELSKÉ ŠKOLY

„A máme tu opět září. Máte úsměv na své tváři? Že už jste chtěli do školy a plnit si své úkoly? Snad ano, milí žáci. Těšíme se na spolupráci. Na dotazy, co vás zajímá, vám odpoví učitelů skupina. (webový zdroj: pinterest – upraveno)

PŘEDSTAVENÍ PRACOVNÍHO KOLEKTIVU ŠKOLY

Pedagogové:

1. stupeň: 1. a 3. ročník – Mgr. Jana Janků; 2., 4. a 5. ročník – Mgr. Eva Vachutková
2. stupeň: 6. a 7. ročník – Mgr. Pavel Knébl; 8. a 9. ročník – Mgr. Jana Dokoupilová
Ostatní vyučující: Mgr. Lenka Hrabalová (AJ), Mgr. Bc. Marie Eff. Rychlá (AJ 1. st.+HV), Mgr. Zdeňka Černá (Př + Vo)
Asistenti pedagoga: Mgr. Lenka Hrabalová,

Helena Smyčková

Školní družina: Bohuslava Grundělová
Mateřská škola: Lenka Kotřlová, Bc. Dagmar Havlíčková
Asistent pedagoga a chůva: Gabriela Jiříčková

Pracovníci provozu:

Školnice, uklízečky – Jarmila Riegelová, Atanasia Fialová, Eva Poláčková
Vedoucí ŠJ - Marie Suralová, paní kuchařky – Renata Švomová, Atanasia Fialová, Jitka Vachutková
Administrativní pracovnice, pokladní: Mgr. Věra Všetická

Školská rada: Mgr. Eva Vachutková, Martin Šindelář, Martina Maulerová

Ředitelka školy: Mgr. Bc. Marie Effenberger Rychlá

CO JSME STIHLI V ZÁŘÍ?

Setkání pedagogů 2. 9. 2017

Paní kronikářka Eva Petrášová připravila ještě před zahájením školního roku nádhernou výstavu. Nazvala ji O škole a lidech. Využili jsme této akce a pozvali do školy pedagogické pracovníky, kteří zanechali svoji stopu ve školce nebo škole v minulosti. Sešlo se něco málo přes třicet učitelů různých věkových kategorií. Každý měl prostor zavzpomínat na své působení v Rohli. Všichni si svá rohelská léta rádi připomněli. O úspěšném setkání hovoří mnoho kladných referencí a poděkování. I my děkujeme, hlavně paní kronikářce, paní Všetické za administrativní záležitosti, panu Štefkovi za moderátorskou oblast, všem zaměstnancům, kteří pomáhali. V neposlední řadě obci za finanční podporu.

Sběr starého papíru 26. a 27. 9.

Děkujeme mnohokrát všem zúčastněným dětem, žákům, rodičům i ostatním za obrovskou pomoc při sběru papíru. Omlouváme se za nedodržení termínu v kalendáři, ale nějak se nám papíru ve škole sešlo v září mnoho, proto jsme předběhli vyhlášený říjnový termín. Moc děkujeme a zdravíme janoslavické důchodce, kteří velice akčně rychle zareagovali a opět se k nám přidali. Těší nás, že se pro mnohé z vás stala tato akce tradicí. Moc si toho vážíme. Letošní statistiky: nasbíráno bylo 3 800 kg; nejlepší sběrači – školka: Tomášek 204kg, Sebastiánek 137kg, Vaneska 125kg; škola: Péťa Ch. 354kg, Marunka 326kg, Terezka Tom. 325 kg.

Za utřené peníze budou zakoupeny hračky do MŠ a družiny. Díky Vám!

Během září proběhly velice příjemné schůzky s rodiči v MŠ i ZŠ. Líbí se nám, že se nebojíte říkat svá přání a názory. Konzultační schůzky „rodič – žák – učitel“ proběhly 20. listopadu.

NA ČEM PRACUJEME?

Sháníme pro školu finanční podporu, kde se dá. Snažíme se vstoupit do vyhlášených **grantů a projektů**. Aktuálně je to výzva na obnovu a modernizaci učeben. Rádi bychom vybudovali novou multifunkční učebnu přírodopisu, fyziky a chemie, dále novou cvičnou kuchyňku a keramickou dílnu. Snad se nám to podaří!

Další snahou je pokračování a rozšíření venkovní učebny a přírodní zahrádky, na které aktivně pracuje paní vychovatelka. I zde jsou vypsané výzvy, do kterých se pustíme.

- Začínáme s projektem PPUČ (podpo-

ra práce učitelů). V projektu je zatím pouze 12 škol z celé České republiky a naše škola je mezi nimi! Za podpory odborníků se chceme společně about do gramotností. V září přijeli odborníci z Prahy, plánovali jsme nastavení projektu. Cíle jsou zaměřeny na čtenářskou, matematickou a digitální gramotnost. O průběhu projektu budeme určitě dále informovat. Pro naši školu je to velká výzva.

OD MĚSÍCE ŘÍJNA ZAČÍNÁJÍ FUNGOVAT KROUŽKY:

Mažoretky, Angličtina pro 1. stupeň, Angličtina pro rodiče, Sportovní kroužek, Výtvarný kroužek, Klub zábavné matematiky

a logiky, Klub čtenářů, nepovinný předmět – Sbor a Doučování. V MŠ potom logopedické hrátky.

DÝŇOBRANÍ ANEB VE ŠKOLE NÁM STRAŠÍ?

Srdečně Vás zveme v úterý 24. 10. 2017 do školy. Akce začíná od 18 hod. Těšíme se na Vás!

ZÁVĚR:

Za celý kolektiv naší organizace Vám přeji krásný barevný podzim plný hřejivých úsměvů a příjemné nálady. ■

Marie Effenberger Rychlá, ředitelka školy

OHLÉDNUTÍ ZA SETKÁNÍM SOUSEDŮ PO TŘICETI LETECH

„Nevím, zda vím, co je to zázrak?“, řekl při návštěvě papeže v naší zemi náš bývalý prezident.

Já považuji za osobní zázrak, že se mi podařilo v mých sedmdesáti letech, pět roků po vážné srdeční příhodě, uspořádat tuto společenskou akci. Chci tímto veřejně poděkovat jak zastupitelům obce Rohle, Kamenná i Klopina za jejich pomoc a podporu, tak i spolupřátelům – sousedům za nezištnou spolupráci, účinkujícím sousedům za jejich pěkná vystoupení, okolním obcím za jejich prezentace. V neposlední řadě všem návštěvníkům a příznivcům domácím i zahraničním tedy i vám, kteří se o naši obec zajímáte.

Velkou část svého života věnuji kultuře a lidové zábavě. Místo budování kamenných pomníků se snažím kulturou ovlivňovat vztahy mezi lidmi. Jak se mi to daří, může každý posoudit sám.

Jak se za ta léta změnila naše společnost?

Do prvního Setkání sousedů v roce 1987 se tehdy s osobním nasazením zapojilo dobrovolně na šedesát místních rohelských občanů - pořadatelů. Po třiceti letech letošní akci obsloužilo cca dvacet občanů z okolí Rohle. Pořádání tak velké akce dnes již jedna místní společenská složka nedokáže. Společenský život na vesnici prošel velkými změnami.

Dřívější sousedi měli k sobě mnohem blíže. Vzájemně se potřebovali a více se jeden o druhého i zajímali. Znali se a věděli kdo, co umí a čím se živí. Přes provizorní tyčkové ploty

bylo vidět, co soused dělá. To se každý chlubil tím, co sám vypěstoval. Když např. jeden sušil seno a blížila se bouřka, druhý sám od sebe mu běžel pomoci skopšit seno, aby nezmoklo. Vrcholem dobrých sousedských vztahů byla výměna svátečního domácího pečiva, nebo přes plot ochutnávka domácích slivovice.

Dnešní ploty postavené mezi sousedy, jsou mnohem dražší a méně průhledné. Oddělují nás cizorodé kamenné i živé ploty, mění podmínky života nejen sousedních rostlin, nýbrž i samých sousedů. Doposud neznámé nemoci postihují nejen rostliny, ale i sousedy. Není žádoucí, aby někdo, natož soused viděl, co umím, nebo čím se živím. Snad po mě někdo něco nechce?! Kdo to sem leze? Nemám čas! Zevšeobecnělo hodnocení: „Nedělal by to, kdyby z toho něco neměl.“

Navzdory tomu všemu letošní Setkání sousedů přišlo opět a přineslo spoustu pěkného a zajímavého.

Okruh nejbližších sousedních dechovek se sice podstatně zvětšil, ale kvalita dechovky je v našem regionu vysoká. Fanoušci dechové hudby opět dali nejvíce hlasů domácí Rohelance. Z hostujících kapel byli nejuspěšnější Moravští muzikanti těsně následovani Loštickou veselkou, Postřelmovskou muzikou a Nákelankou. Přes nepřítelů počasí si velký obdiv diváků vysloužil svěží twirling Gabči Jiříčkové. Rovněž taneční vystoupení Rohelských Radušek odměnil diváci nadšeným potleskem. Během

programu sice několikrát zapršelo, ale drtivá většina diváků tuto nepříjemnost v dobře připraveném areálu kulturního domu s pochopením přijala.

Novinkou letošního Setkání sousedů byla prezentace sousedních obcí. Každá z 11 sousedních obcí se představila na samostatných tabulích. Každý z návštěvníků mohl vidět a posoudit jak si sousední obce vedou. Některé prezentace byly vytvořeny profesionálními dodavateli. Jiné obce si prezentace vytvořili vlastními silami. Rovněž zaměření prezentace bylo jedinečné. Např. Nová Hradečná se úspěšně účastnila soutěže obcí, Libina získala zelenou stuhu za zeleň, Kamenná nabízí stavební parcely. Za nejzajímavější prezentaci vyhodnotila porota v čele s naším čestným občanem, akademickým malířem Lubomírem Bartošem, prezentaci obce Police, která zaujala fotografiemi památek obce. Obec Klopina přesto, že patří do mikroregionu Mohelnicko, zaslala zdvořilé poděkování, že se mohla při Setkání v Rohli prezentovat.

Rohelské setkání sousedů je nyní již stopou v historii. Akce potvrdila, že i v dnešní době má co nabídnout. Při přípravě akce prošel areál kulturního domu obnovou, což návštěvníci velmi pozitivně hodnotili. Dokonce zahraniční návštěvníci o úspěšné akci v Rohli již psali. Snad se i v budoucnu v Rohli najdou nadšenci, kteří budou v pořádání společenských setkání na slušné úrovni vidět smysl života. ■

Zpracoval: 22.9.2017 Ing. Josef Siegel

ROZHOVOR S PANÍ BOŽENOU ŽVÁČKOVOU

V našem otevřeném dialogu s nejstaršími spoluobčany pokračujeme i v tomto čísle. Za paní Boženou Žváčkovou jsem se vydala do Dubicka, kde nyní žije v nově zrekonstruovaném Katolickém domě pro seniory. Jak sama říká, je zde velice spokojená, sousedé z vedlejších bytů se stali jejími přáteli, společně se schází každý den k rozhovoru či poslechu hudby.

Za paní Žváčkovou jsem odjela neohlášená, byl to takový risk. O to více jsem byla mile překvapená, s jakou vřelostí mě ve svém bytě přivítala. A tak jsme společně v jeden deštivý podzimní den strávily příjemné odpoledne.

A jaký byl a je její životní příběh? Něco málo z něj vám, čtenářům, prozradila v následujícím rozhovoru.

EK: Paní Žváčková, prozradte nám, prosím, kdy a kde jste se narodila.

BŽ: Narodila jsem se ve Stavenicích 22. prosince 1934, jméno jsem dostala po mamince, která se narodila 23. prosince. V ten den jsem zároveň slavila i svátek, než jméno Božena přesunuli na únor.

EK: Jak se jmenovali Vaši rodiče? Jak se seznámili?

BŽ: Maminka se jmenovala Božena Kociánová, narodila se v roce 1911 a pocházela z Dubicka. Tatínek se jmenoval Josef Müller, narodil se v roce 1903 a pocházel ze Stavenic. Seznámení mých rodičů bylo vcelku kuriózní. Tatínek se svojí první ženou měli dvě děvčata, Marii a Štěpánku. Když mu manželka zemřela na tuberkulózu, hledal tatínek novou ženu, která by se o dívky dovedla postarat. Mojí mamince se mezitím nabízeli různí nápadníci, ale ona o žádného nestála. Když jednou přišel strýc s tím, že Josef Müller ovdověl a poohlíží se po nové manželce, maminka, která právě odpočívala v pokoji a rozhovor zaslechla, za nimi do světnice přišla a řekla, že si ho vezme! Přitom ho znala jen od vidění! Rodina jí domlouvala, aby si nedělala legraci, že to Josef vezme vážně a opravdu bude počítat se svatbou, ale legraci si maminka nedělala. Do týdne byly troje ohlášky a poté hned v Olomouci svatba. Zajímavostí je, že mému tatínkovi zpívala maminka jako šestnáctiletá na jeho první svatbě tehdy ještě netušila, že se za několik let stane jeho

druhou ženou. Rodiče se brali v září 1933. Maminka se poté odstěhovala za tatínkem do Stavebnice, kde měl hospodářství.

EK: Kolik jste měla nakonec sourozenců?

BŽ: Od tatínka z prvního manželství dvě starší sestry Marii a Štěpánku. Marie bohužel v dětském věku zemřela. Rodičům se po mně ještě narodili Marie, Josef a František, který ve dvanácti letech zemřel na záškrť. Štěpánka, Marie a Josef jsou stále živí, stýkáme se, nebydlíme od sebe nijak daleko.

EK: Paní Žváčková, povězte nám, čím byli vaši rodiče?

BŽ: Moji rodiče pracovali v zemědělství, práce v rodinném hospodářství bylo dost. Dnes už si málokdo umí představit, jaká to byla dřina. Už od dětství jsme doma museli pomáhat. Já jsem měla na starosti ještě mladší sourozence.

EK: Jak velké jste měli hospodářství?

BŽ: Měli jsme tažného koně, ten byl potřeba na práci na poli, vlastnili jsme 8 ha. Dále jsme měli asi pět krav a mléko jsme prodávali do Třeštiny do mlékárny, byl to způsob obživy. Také nějaká prasata a další menší dobytek. Maminka se nadřela, než to všechno poklidila.

EK: Jak to bylo za války s takovou zabijačkou?

BŽ: V zimě jsme dělávali zabijačku dvakrát. Museli jsme to samozřejmě nahlásit, bez ohlášení by to asi za rajchu málokdo riskoval. Ale dalo se to, i prodat maso. Museli jsme ale odevzdat kůži a sádlo.

EK: Jak vzpomínáte na své dětství?

BŽ: Jako děti jsme museli zastat práci v hospodářství, na starosti jsme také měli mladší sourozence, protože v té době mateřské školy nebyly. To víte, chtěli jsme si hrát a do toho jsme museli hlídat sourozence. Každou sobotu probíhal velký úklid v domě, podlahy se musely vykartáčovat, dělalo se také velké prádlo. V dědině pak lidé zametali silnici vždy před svým domem a podél celého plotu. Tak byla vesnice vždy v sobotu večer celá vymetená. Nikoho ani nenapadlo, že by o své okolí nepečovali.

EK: A měla jste v dětství nějaké oblíbené jídlo?

BŽ: Moje babička dělávala výborné bramborové placky, které se potíraly sádlem nebo plnily povidly či marmeládou. Babička ani nestačila placky na plotně opékat, jak nám chutnaly! Také pekla buchty, byla z klasického těsta a navrch dala babička velké množství švestek. Bylo to hrozně dobré. Maminka na Vánoce nebo Velikonoce pekla výborné rohlíčky. Pekla nám také piškot nebo perník, do kterého přidávala místo cukru sirup z řepy (šťáva z řepy se vylisovala a svařila se na tmavý sirup). Tím se hodně sladilo.

EK: Byli rodiče přísní ve výchově?

BŽ: Tatínek na nás nekřičel ani nás nikdy neuhodil, byl k nám mírný, přísnost u nás zastávala maminka. Vzpomínám si, že jsem měla také tvrdou hlavu a když jsem třeba nechtěla jíst polévku, maminka mě od stolu nepustila dřív, než jsem ji snědla. Babička se nade mnou někdy slitovala a dovolila mi polévku vylít. Mamince pak řekla, že jsem ji už snědla.

EK: Rodičům jste vykali?

BŽ: Vykali, byl to zvyk, ne jako dnes. To neexistovalo, aby děti rodičům tykaly.

EK: Mohla byste nám přiblížit svoje studijní léta?

BŽ: Jako malá jsem chodila do české obecné školy ve Stavenicích, kde všechny ročníky učil jeden učitel. Ve třídě nás bylo přes třicet dětí. Poté jsem nastoupila v roce 1945 do měšťanky v Úsově, kam jsem docházela do roku 1949. Do školy jsme chodili pěšky nebo jezdili na kole, autobus v té době jezdil minimálně. V Olomouci jsem pak studovala čtyři roky zdravotní školu se specializací zdravotní sestra. Maturovala jsem v roce 1953. Rok před námi poprvé vyšly zdravotní sestry s maturitou. První dva roky na škole probíhaly na teoretické úrovni, kdy jsme museli získat znalosti z různých oborů, od třetího ročníku jsme pak čtrnáct dní trávili ve škole a čtrnáct dní praxí v nemocnici. V té době právě z nemocnic stahovali řádové sestry, nechali jen některé na oddělení chirurgie a na interně (pozn. Odchod řádových sester probíhal asi do roku 1954, nemocnice se v prvních letech po válce potýkaly s nedostatkem personálu).

EK: Kde jste po maturitě nastoupila?

BŽ: Po maturitě jsem nastoupila na internu do Zábřeha. Měla jsem štěstí, většina spolužáček dostala umístěnkou na Ostravsko. Vybavení interny bylo ale v žalostném stavu, co se po válce vyměnilo, tak to byla kamna na ústřední topení. V nemocnici nebyl ani žádný výtah. Když šofér přivezl v noci pacienta, museli jsme ho tahat do patra po schodech. Postupem doby docházelo k rekonstrukcím, které byly ale hodně nákladné. V té době fungovalo na interně i oddělení pro nemocné tuberkulózou, ale díky plošnému očkování se mohlo toto oddělení časem zrušit.

EK: Interna byla Vaším jediným předchozím zaměstnáním před nástupem na porodnicko-gynekologické oddělení v Zábřeze?

BŽ: Ne, z interny jsem odešla v roce 1956 k obvodnímu lékaři Arnoldovi do Loštic. Jako diplomovaná sestra z interny jsem tu možnost dostala. Myslela jsem si, že umístěním do nedalekých Loštic mi odpadne problém s komplikovaným dojížděním do Zábřeha, ale moc jsem si tím nepomohla. Autobus ze Stavenic přijížděl do Mohelnice v čase, kdy z jiného nástupiště odjížděl autobus do Loštic, a ten bohužel neměl povinnost na nás čekat. A tak jsem věčně chodila do Loštic pěšky společně s jednou paní učitelkou, která jezdila z Úsova. Pan doktor Arnold byl velice obětavým lékařem, lidé ho měli rádi, on sám navštěvoval nemocné u nich doma a často v noci, když viděl, že se někde svítí, zastavil se, aby zjistil, zda se některému z pacientů nepřítižilo. U něj se mi moc líbilo. Rok po svatbě mě přeložili do Rohle (1959), kde působil doktor Hranoš. V době jeho nemoci ho zde zastupoval pan doktor Matura, který poté odešel na porodnicko-gynekologické oddělení do Zábřeha, které se otvíralo v roce 1962. Na jeho místo nastoupil doktor Kutálek, u kterého jsem pracovala do roku 1967. Poté jsem ale odešla k panu doktorovi Maturovi, který mi nabídl práci staniční sestry na gynekologicko-porodnické oddělení. Nejdříve jsem se nabitě pozice trochu zalekla. Přeci jen to bývá hodně zodpovědná práce a staničními se stávaly nejzkušenější sestry. Pan doktor Matura mě ale přesvědčil a já jeho nabídky nikdy nelitovala.

EK: Jaká byla Vaše úloha staniční sestry na gynekologicko-porodnickém oddělení?

BŽ: Jako staniční sestra jsem měla na starosti výdej a objednávku veškerých materiálů a léků, dohlížet na úklid na pracovišti, zkrátka aby oddělení fungovalo. Z počátku to bylo hodně náročné, ale brzy jsem si zvykla. Fungovala zde ambulance gynekologie, operační sál, porodní sál, oddělení šestinedělí, novorozenecké oddělení, oddělení rizikového těhotenství.

Primářka Ludmila Šťasličková chtěla oddělení modernizovat, a tak zavedla na oddělení tzv. roming-in. Dítě bylo tedy na pokoji s matkou. Do té doby se děti matkám přivázely jen na kojení. Také došlo k velké rekonstrukci porodnice, která trvala čtyři roky. Porodnice byla uzavřena, a tak velké množství rodiček muselo od té chvíle jezdit do Šumperka. Během rekonstrukce jsem pracovala v oboru gerontologická sestra, měla jsem na starosti pacienty ze širokého okolí (Leština, Ráječek, Skalička, část Zábřeha, Nemile, Hněvkov, Hynčina atd.) Chodili jsme na návštěvy k lidem starším šedesáti let a do toho jsem každý den od 7hod. pracovala na poliklinice. Bylo to náročné, práce mi sice začínala v 7 hodin, ale abych se do práce dostala, musela jsem jezdit ráno v půl 5 do Klopiny, kde jsem asi hodinu čekala na spoj do Zábřeha. Nově zrekonstruovaná porodnice se otvírala v roce 1984, asi půl roku předtím jsme museli dát oddělení do pořádku, a tak

jsem sem nastoupila jako zdravotní sestry/uklížečky. Zde jsem pak pracovala do roku 1991. Porodnické oddělení bylo na velice vysoké úrovni, úmrtnost byla minimální.

EK: Kdy jste přišla do Rohle?

BŽ: Po svatbě v roce 1958. S Radkem, který se narodil 22. ledna 1930, jsme se seznámili na pouti v Úsově, ale poznala jsem ho už asi dva roky předtím, když na internu přivezl svého dědečka. V té době by mě ale nenapadlo, že za dva roky spolu začneme chodit. Asi po roce a půl pak byla svatba. Svatební obřad jsme měli v Uničově 15. listopadu 1958 na Městském národním výboře i v kostele. Tenkrát musel nejprve proběhnout obřad na úřadě a teprve poté jsme se mohli jít oddat do kostela. Moje rodina byla silně věřící, a tak někteří nesouhlasili, že si chci vzít nevěřícího. Manžel Radek jako nevěřící ale se svatbou v kostele souhlasil a zde také podepsal smlouvu, že mi ve víře nebude bránit. Z počátku manžel s mými návštěvami v kostele moc nesouhlasil, časem si však na ně zvykl. Když pak poslední dobou dojížděl pan farář Šíma k nám po úterní bohoslužbě, vždy manžel od rána topil, aby se prokřehlý farář ohřál, než pojedou sloužit mši do Janoslavic. Já pak pro něj měla vždy už nachystanou horkou kávu na zahřátí.

EK: Děkuji Vám za rozhovor a přeji hodně zdraví a spokojenosti v novém domově! ■

ZA MĚSÍC ČERVENEC AŽ ZÁŘÍ OSLAVILI SVÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM TITO OSLAVENCI:

Šmídová Anna
Štábl Václav
Schreier František
Jansová Lidmila
Huřová Hermína
Kobzová Edith
Drtilová Margareta
Poislová Jiřina
Skoumal Pavel
Tylšar František
Nimmerrichterová Božena
Salátová Bronislava
Stoklasová Zdenka
Vágner Miroslav
Bednářová Terézia

Pavlíková Marie
Čmakalová Věra
Šimková Milada
Tefferová Leopoldina
Panák Miroslav
Poisl Rinaldo
Huřová Elsa
Havelková Maria
Šínová Valéria
Pospíšilová Jana
Teffer Robert
Beneš Václav
Němec Jaromír
Pavlík Jan
Kouřil Jan

Řoutil Josef
Pelinka-Marková Marta

Jubilantům přejeme vše nejlepší a hlavně pevně zdraví!

NAROZENÉ DĚTI:

Zuzana Schreierová
Jindřich Kopp
Elena Drážná

Z NAŠEHO STŘEDU NAVŽDY ODEŠLI:

†Anna Bittnerová, †Josef Hýbl,
†Danuška Potěšilová, †Oskar Neumann

PRAVOMILA ŠÍNOVÁ OSLAVILA SVÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM!

Své životní jubileum, 100. narozeniny, oslavila 31. srpna 2017 paní Pravomila Šínová, která žije již několikátý rok v domově seniorů v Hrubé Vodě. V letošním ročníku „Babička Olomouckého kraje“, který pořádá Krajská rada seniorů Olomouckého kraje, získala titul „Nejstarší babička“.

Rozhovor s paní Šínovou si můžete připomenout v obecním časopise Naše vesnice v říjnovém vydání 2015 (elektronicky dostupný na www.obecrohle.cz). ■

(<http://www.rscr.cz/2017/09/babicka-olomouckeho-kraje-2017-a-oslava-dne-senioru-v-olomouci/>)

Z REDAKCE

Své příspěvky můžete zasílat na email: nasevesnice@post.cz do pátku 22.9. 2017. Děkujeme. Inzerce uvedená v časopise je pro místní občany zdarma, pro ostatní je zpoplatněna částkou 500Kč. ■

NAŠE VESNICE - časopis obcí Janoslavice, Nedvězí a Rohle.

Vydává Obec Rohle, Rohle 56, 789 74 Rohle, www.obecrohle.cz

Své příspěvky můžete doručit na Obecní úřad, poslat elektronickou poštou na adresu: nasevesnice@post.cz nebo předat členům redakční rady. Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů po projednání s autorem, neuveřejňovat příspěvky obsahující vulgární výrazy, urážky, pomluvy a příspěvky porušující zákonné normy ČR.

Datum vydání: 13. 10. 2017 **Náklad:** 320 ks **Mk-Čr-e 17167, Ročník 10., č. 3**

Odpovědná osoba: Mgr. Eva Kožoušková
Grafický návrh a sazba: Dalibor Janeček, www.dj-design.cz

Tištěno na recyklovaném papíře ■

VAŠE NÁZORY

Těšíme se na Vaše názory a připomínky na adrese nasevesnice@post.cz. Napište nám, jak se Vám nové číslo zpravidla líbí a co byste chtěli změnit.